

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De dialectica - Cod. Ettenheim-Münster 363

[S.l.], [17. Jahrh.]

Declamatiuncula de patientia

[urn:nbn:de:bsz:31-133483](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-133483)

Declamatiuncula de patientia.

miram dei providentiam, qua non solum bona hominibus
 largiri, sed & mala spectari voluit. Incredibilem dei Sa-
 pientiam cuius nutu atque imperio totus regit mundus: Nihil namque
 autem deo est praesentius, ab eo inquit necesse est mundum gubernari:
 Nulli in natura (Ut inquit Cicero de Natura Deorum) obediens
 aut subiectus est deus, omnem ergo ipse tenet naturam. Ipse est
 de quo Fraticus patriarcha ita loquitur, Videt inquit deus nos
 audit prius & quae loquamur, Ipse est enim qui tacito Moysi ait:
 Quid clamas ad me? praevenit verba nostra & affectus anticipat,
 Cogitationes nostras intelligit de longinquo, hoc multo antequam
 fiat, prius nostras exaudit, antequam formem, necessitates nostras aspi-
 cit antequam veniam. Eximus nostros speculatur, antequam nasci sumus,
 sed ita nos aspicit, ut invidiam nos licet inveniat misereatur, Haec ille.
 Sed quid diu exordimur? quid de deo dictum hallucinamur? cum
 imbecillitas ⁱⁿ hominem lingua vix intelligentia deum qualis sit, multo
 minus verbis, loqui & ~~per~~ ^{per} comprehendere potest. Sed haec enarra-
 se sufficiat de deo cum deus omnium virtutum auctor & prin-
 cipium sit. Nunc de virtutum praecipua dictum patientia. f. opere
 patientiam videbitur exquirere & indagare quid & qualis sit virtus
 patientia. Esse autem eam virtutem, quae contumeliam & omnes adveni-
 entis iniurias aequanimiter portat incontento est. Quod autem oportet
 patientiam quae officium, audiamus apostolorum testimonia haud vol-
 garia, Inquit enim Paulus ad Romanos: Tribulatio patientiam operatur
 patientiam autem probationem, probatio vero spem. Item ad Thimotheum
 Titum, Patientia vobis est necessaria, ut voluntatem dei faciat
 tes reportetis in missione. Item Iacobus 1 & 2 capitulis. De
 gaudium exultatione fratres mei, cum in tentationes varias incidetis
 scientes quod probatio fidei vestrae patientiam operatur, patientiam autem
 opus perfectum est, ut sitis perfecti & integri, in nullo deficientes.

Beatus q̄ suffert tentatione, quonia non p̄ bonus fuerit
accipiet corona vita. qua resp̄nsi Deo det̄eribz se. Patie
tes inquit estote & vos, & confirmate corda vestra, quonia ad
uentu domini app̄inquabit: nolite in gemis fieri fratres in alterutru
vt no vindicemur. Ecce iudex ante tanua a si sit. Exempla acie
rite fratres dixit mali. Et longaminitatis & laboris & patienti
tia, p̄ prophetas, q̄ locuti sunt in noie d̄ni, Ecce beatus diu
mus eos, q̄ sustinerut, sufferenda Job audistis, & sine d̄ni vidi
stis, quonia misericors e d̄ni. Huc vocanda e specula patientia
Job. cap. 2 qui eis specime p̄huit dicendo. Domini dedi, d̄ni
abstulit, sicut d̄no placuit ita factum est. Et secundu August.
paratus es esse homo pius & iustus, patienter eoru malitia
sustinere, quos fieri bonos q̄rit, vt polig numero crescat bonoru
vt no pari malitia se quis numero addat maloru. In hui
rei p̄banone conferunt quoq̄ exempla & auctoritates p̄horu.
Aristophag. n. a quoda contumelias petiq̄ dixit, penes te e maledi
cere, penes me aut, recte audire. Et Demosthenes a quodam
conuictis lacepsimus: Nolim tecu in hoc genus certaminis desede
re, dixit, in quo q̄ vincit, ipso victore e melior. Diogenes
Cyniq̄, adulesceti congreq̄, q̄ a multis p̄baret: desine inq̄t, &
tu p̄urbationis midia q̄ te ferre: significas, nulla alia in re meliq̄
imp̄bitatem ladentium finiri, qua si, q̄ ladit, dolore dissimulat.
Et enim qui ob id incessum homine, vt illa discernere desinent, si
viderint illam nihil commoueri: Magna igit̄ perina dissimulatio
qua ferre potes alioru imperia. Cum igit̄ trifaria pa
tientia virtutem exerceere soleamus, alia naq̄ sunt q̄ a Deo,
alia q̄ ab antiquo aduersario, alia q̄ a proximo sustinemus. A
proximo persecutiones, damna, & contumelias sustinemus. Ab antiquo
aduersario; tentacula, & a Deo aut flagella tolleramus.

Sed in his orbes vigilanti oculo semetipsum de cir-
 cumspicere homo, ne contra mala proximi protrahat ad retributionem
 mali, Et ne tentamentis adversarii sedueatur ad delectationem, vel
 confesum delicti, ne contra flagella officii peccat ad excessum mur-
 murationis. Tunc aut illata vitia bene tolleramus, cum secreto mentis
 ad mala perpetrata recurrimus. Leue quippe videbitur, cum invidia pec-
 tiemur dum in actione nostra conspicimus, quae perit et quae marmure
 mus (ut ^{docet} Augustinus Moral: lib: 30) sicq; fit, ut contumelias
 gratia magis quam ira debeatur, quam interuenit, deo iudice, poe-
 na grauior declinari posse confiditur. Plerumq; autem ideo patien-
 tes videmur, quae retribuere mala non possumus, sed quae idcirco mala
 non retribuimus, quae nequaquam uales, quod dubio patiens non est, quae
 patientiam non in ostensione requiritur, sed in corde. Forma enim quae
 ipsam & langua faciem virtutis vides, quae si oculis cerneretur,
 mirabiles amores, ut ait plato, excitaret patientiae. &c.

In Mariae virginis Assumptione exultandum
 pluribus quibus esse pluribus causis. Mancinellus.

Si hodie quidem **Q**uam fingorū in urbe vix, placent, domibq;
 queri, iuuenes, viri, seniores, nuptae, viduae, virgines, gaudent, exultant
 Exultant, quibus proos & dominis, nullus offeso, nullus indignatio,
 ne aliqua affligit de, veritate toto pectore unquam conij, vna cu
 angelis, factorumq; coetu, beatae mariae, summi dei matris optima, ad
 caelestia regna assumptione, summa laetitia debitisq; obsequijs celebrare.
 Pretulit namq; sacra virgo hominibq; prius sempiterna do
 1. na redoptare. f. que sacra fide. Corpore portauit. **E**xultatio
 2. inter seculi arunas miseros hoies aspiciat & metur. Pro nobis inq;
 3. ter ad dnm filiu suum orationes & pces dirigat. **G**loriosa
 4. gentrix cui visceribq; fuit coeli terraq; autor commissus. **F**lor
 5. tissime puerpiu lenabile angelis, expectabile sanctis, necessarium p
 6. tunc Tu ergo beata gloriosa vtraq; laudabilis inter omnes mulieres,

Tu ad fontem genis vite, Tu ad Paradisi amantissos & molles
& diis errantes, Tu genu me, Tu dii genitrix, tu
nutrix, & te natus q te creauit, a te gestatus q te formauit
Tua pax uera, q ipse impleuit. Senatu uigil populuz Quis
Benivolentia genitricem oro ac obsecro, ut magis ac magis gloriosus: dei
mater, affluat atq defensor, quo nra valeat assumptione singulis
anis maiorij cu gaudio celebrare Deoz pri & creatori mo
gros agere. A tuo nos amore psecutus e, ut pp nos homo
fieret, & nos varijs conturbatis afficeret. Exultem itaq uni
oec festum virginis solere cu hymnis & laudibz celebratos
q ungelicorum eius resp: pra opimj, Amen.

XXI